

ملک عبدالله مُرد کودتای خاموش در دربار آل سعود

با اعلام خبر رسمی مرگ «ملک عبدالله»، «سلمان» پادشاه جدید عربستان با کودتایی خاموش تغییرات گسترده‌ای را در دربار سلطنتی این کشور آغاز کرد.

با اعلام خبر رسمی مرگ «ملک عبدالله»، «سلمان» پادشاه جدید عربستان با کودتایی خاموش تغییرات گسترده‌ای را در دربار سلطنتی این کشور آغاز کرد.

پادشاه 91 ساله عربستان پس از سه هفته بستری شدن در بیمارستان سرانجام تسلیم مرگ شد. دوران ملک عبدالله نیز به پایان رسید و سرنوشت خاندان آل سعود وارد دوران سرنوشت‌سازی شد. اکنون «سلمان» به عنوان پادشاه جدید سکان کشوری را در دست گرفته است که با چالش‌های گوناگونی روبه‌رو است.

دربار عربستان بامداد جمعه در حالی خبر مرگ «ملک عبدالله» را اعلام کرد که همزمان طی بیانیه‌ای افزود: «شاهزاده سلمان بن عبدالعزيز آل سعود» براساس قانون اساسی به عنوان پادشاه عربستان مورد بیعت قرار گرفت و پس از این بیعت براساس بند دوم فرمان پادشاهی، «شاهزاده مقرن بن عبدالعزيز آل سعود» را به عنوان ولیعهد معرفی کرد. «بیعت با «ملک سلمان» و «شاهزاده مقرن» به عنوان ولیعهد در کاخ پادشاهی در ریاض برگزار شد.

«ملک عبدالله» از سال ۱۹۸۲ میلادی ولیعهد عربستان شد، وی از سال ۱۹۹۵ و پس از بیماری و زمینگیر شدن «ملک فهد» عملاً تمامی اختیارات یک پادشاه را در دست داشت، اما نهایتاً با مرگ «ملک فهد» در سال ۲۰۰۵ رسماً به عنوان ششمین پادشاه عربستان انتخاب شد. یکی از مهمترین انتقاداتی که به دوران پادشاهی وی وارد می‌شود مربوط به حمایت عربستان از گروه‌های تروریستی در منطقه است. دیروز مراسم تشییع جنازه ملک عبدالله برگزار شد. وی در قبرستان خاموش، «العود» که مخصوص پادشاهان این کشور است، دفن گردید.

کودتای خاموش

«سلمان بن عبدالعزيز» هفتمین پادشاه و اولین ولیعهد عربستان است که قبل از رسیدن به پادشاهی برای وی جانشینی تعیین شد. در اواخر ماه مارس (اسفند) ۲۰۱۴ «عبدالله بن عبدالعزيز» پادشاه متوفی عربستان در حکمی، شاهزاده «مقرن بن عبدالعزيز» را به عنوان جانشین ولیعهد انتخاب کرد و براساس این حکم، مقرن به عنوان ولیعهد و جانشین ملک سلمان مورد بیعت قرار گرفت. پادشاه جدید عربستان که متولد ۱۹۳۵ میلادی است، بیست و پنجمین فرزند «عبدالعزیز» موسس خاندان سلطنتی سعودی است. مشکلات جسمانی «ملک سلمان» در سن ۷۹ سالگی آنچنان است که گفته می‌شود وی به دلیل بیماری «آلزایمر» قادر به اداره حکومت نیست.

«سلمان» پادشاه جدید دیروز در همان نخستین ساعات به قدرت رسیدن، کودتایی خاموش به راه انداخت و تقریباً تمام رقبیان و مدعیان احتمالی تاج و تخت را از کار برکنار کرد. وی که از جناح معروف «سدیری‌ها» است با مهره‌چینی‌های دیروز نشان داد که به سمت تمرکز کامل قدرت در این جناح پیش می‌رود و «غیر سدیری‌ها» را از قدرت دور خواهد کرد، چرا که «سلمان» به خوبی می‌داند با توجه به بیماری آلزایمر و سن بالا، دوران پادشاهی وی چندان طولانی نخواهد بود و به زودی قدرت به نسل سوم پادشاهان که همان نوادگان «عبدالعزیز» هستند خواهد رسید. از این رو «سلمان» از همان روز اول با سیاست مشت آهنین چند تن از مهمترین رقبیان جناح سدیری‌ها را حذف کرد.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، براساس انتصاب جدید سلمان، «خالد بن عبدالعزيز التویجری» از سمت ریاست دیوان پادشاهی برکنار و به جای وی «محمد بن سلمان» که به عنوان وزیر دفاع انتخاب شده بود، جانشین وی شد. همچنین، «متعب بن عبدالله» نیز از منصب ریاست «گارد پادشاهی» کنار گذاشته شده و به جای وی «حمد بن محمد العوهلی» به این مقام منصوب شد.

در انتصاب‌های جدید «محمد بن نایف» وزیر کشور، به عنوان جانشین ولیعهد و معاون دوم شورای وزیران عربستان انتخاب شده است. این اولین بار است که جانشین ولیعهد خارج از فرزندان «عبدالعزیز» بنیانگذار عربستان سعودی انتخاب شده است.

می‌شود. با این انتخاب جانشینی به نسل سوم منتقل شده است. بر اساس عزل و نصب‌های جدید، تمامی اعضای شورای وزیران از جمله «سعودالفیصل» وزیر خارجه در مناصب خود ابقا شدند.

گفتنی است پادشاه جدید عربستان در نخستین سخنرانی خود خواستار وحدت میان کشورهای عربی شد. واکنش‌های بین‌المللی

اعلام مرگ پادشاه عربستان با واکنش‌های زیادی در عرصه بین‌المللی مواجه شده است. «باراک اوباما»، رئیس‌جمهور آمریکا با صدور بیانیه‌ای درگذشت «ملک عبدالله» را تسلیت گفت و پادشاه عربستان را دوستی امین توصیف کرد و افزود: «کشورهای ما در زمینه مقابله با چالش‌های متعدد همکاری کردند و من همواره دیدگاه‌های ملک عبدالله و دوستی واقعی و صمیمانه با او را ارج نهاده‌ام.»

جان‌کری وزیر خارجه آمریکا نیز اعلام کرد: واشنگتن دوست خودش را از دست داد. جورج بوش رئیس‌جمهور سابق آمریکا نیز در پیام تسلیت خود، ملک عبدالله را دوست و شریک آمریکا خطاب کرد. سناتور جان مک‌کین نیز در توصیفی عجیب ملک عبدالله را صدای رسای اصلاحات، طرفدار زنان و مخالف خشونت خواند! رئیس رژیم صهیونیستی نیز مرگ پادشاه عربستان را لطمه‌ای بزرگ به فرآیند سازش دانست.

«دیوید کامرون»، نخست‌وزیر انگلیس هم ضمن ابراز تسلیت گفت: «پادشاه عربستان گفت‌وگوی ادیان را تحکیم بخشید». شبکه تلویزیونی العربیه نیز گزارش داد، در پی درگذشت پادشاه عربستان، «محمود عباس»، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین سه روز عزای عمومی اعلام کرد.

«فرانسوا اولاند»، رئیس‌جمهور فرانسه نیز درگذشت «ملک عبدالله» را تسلیت گفت و روابط بین پاریس و ریاض را قوی توصیف کرد. همچنین «عبدالفتاح سیسی»، رئیس‌جمهور مصر نیز درگذشت «ملک عبدالله» را تسلیت گفت. «دکتر حسن روحانی» رئیس‌جمهور ایران نیز مرگ پادشاه عربستان را تسلیت گفت. دبیرکل سازمان ملل متحد، دبیرکل اتحادیه عرب، شیخ الازهر و پادشاه مراکش نیز فوت ملک عبدالله را به امت عرب و اسلام تسلیت گفتند. همچنین سخنگوی دولت اردن اعلام کرد که بنا به دستور پادشاه، این کشور 40 روز در عزای عمومی خواهد بود. «حمد بن عیسی آل خلیفه»، پادشاه بحرین نیز درگذشت «ملک عبدالله» را تسلیت گفت و با «سلمان بن عبدالعزيز»، پادشاه جدید و «مقرن بن عبدالعزيز»، ولیعهد عربستان، خاندان آل سعود و مردم این کشور ابراز همدردی کرد. بحرین 40 روز عزای عمومی اعلام کرده و تمامی وزارتخانه‌ها و ادارات دولتی این کشور نیز به مدت سه روز تعطیل هستند.

«سلطان قابوس بن سعید»، پادشاه عمان نیز با تسلیت درگذشت «ملک عبدالله» سه روز عزای عمومی در کشورش اعلام کرد. «شیخ محمد بن راشد آل مکتوم»، نخست‌وزیر دولت امارات نیز با تسلیت درگذشت پادشاه عربستان و اعلام سه روز عزای عمومی وی را شخصیتی توصیف کرد که در طول حیاتش برای مردم و کشور خود خدمات بسیاری انجام داد. «رجب طیب اردوغان»، رئیس‌جمهور ترکیه نیز در واکنش به درگذشت «ملک عبدالله» سفر خود به سومالی را لغو و برای عرض تسلیت و همدردی خود به عربستان سفر کرد. «حیدر العبادی»، نخست‌وزیر عراق نیز درگذشت «ملک عبدالله» را تسلیت گفت.

اوضاع داخلی عربستان از این به بعد با چالش‌های مختلفی رو به رو خواهد بود. در حالی که نیروهای تروریستی داعش که روزی مورد حمایت آل‌سعود بودند در مرزهای عربستان مستقر شده‌اند و علیه مرزهای این کشور فعالیت می‌کنند، جنگ قدرتی که «ملک سلمان» دیروز آن را کلید زد نیز می‌تواند قدرت این خاندان را به شدت تضعیف کند.